

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр

зі спеціальності 075 «Маркетинг»
(шифр та найменування спеціальності)

за освітньою програмою «Міжнародна логістика»
(назва освітньої програми)

на тему: «Особливості логістичної діяльності підприємств торгівлі на прикладі ТОВ
"Оіл Південь"»
(назва теми)

Виконавець:

студент ІV курсу факультету
міжнародної економіки

Белінський Дмитро Олександрович
(прізвище, ім'я, по батькові)

_____/підпис/

Науковий керівник:

СТ. ВИКЛ.

(науковий ступінь, вчене звання)

Шеремета Олександра Віталіївна
(прізвище, ім'я, по батькові)

_____/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Логістичні процеси тісно пов'язані з ефективним функціонуванням підприємства, орієнтовані на досягнення його основних цілей. Для успішного впровадження ефективної логістичної системи необхідне детальне проєктування. Логістика виступає як необхідний інструмент для зниження загальних витрат підприємства та розширення його присутності на міжнародних ринках. Використання логістичних інструментів є ключовим у практиці господарської діяльності.

Питання, пов'язані з поліпшенням транспортно-логістичної діяльності, стають все більш актуальними. Через різноманітність бізнес-форм, специфіку учасників логістичних систем та інші фактори, існує багато підходів до підвищення ефективності логістичних систем та оцінки прийнятих рішень.

Зростання кількості суб'єктів споживчого ринку та зростаюча конкурентна боротьба в економіці України підкреслюють необхідність створення ефективних логістичних ланцюгів. Це специфічні форми об'єднання суб'єктів господарювання, що забезпечують оптимальний рух матеріальних ресурсів та готової продукції на всіх етапах виробництва та комерціалізації, задовольняючи потреби кінцевих споживачів.

Дослідженням логістичної діяльності, її ефективності та оптимізації займається багато науковців, представники різних наук. Серед вітчизняних науковців, зайнятих дослідженням питань аналізу транспортно-логістичної діяльності господарюючого суб'єкта варто виділити Л. Антошкіну, В. Барського, В. Бездітного, О. Горбенко, Л. Гурч, Л. Жуковську, З. Живко, Н. Заборську, О. Карпенко, В. Кислого, Н. Попова, О. Рудківського, Р. Сивак, М. Сокур, Н. Ценклер та багатьох інших.

Метою дослідження є узагальнення теоретичних і практичних засад логістичної діяльності торговельного підприємства та розробка шляхів її удосконалення.

Завдання дослідження:

- 1) дослідити сутність та завдання логістичної діяльності господарюючого суб'єкта;
- 2) вивчити особливості системи логістики підприємства;
- 3) проаналізувати аспекти оцінювання ефективності логістичної діяльності підприємства сфери торгівлі;
- 4) надати загальну економічну характеристику ТОВ «Оіл Південь»;
- 5) охарактеризувати організацію логістичної діяльності на підприємстві;
- 6) дослідити макро- та мікроркетингове середовище функціонування ТОВ «Оіл Південь»;
- 7) запропонувати методологію підвищення ефективності управління транзитними поставками суб'єкта;
- 8) знайти шляхи вдосконалення логістичних процесів за рахунок автоматизації складської діяльності.

Об'єктом дослідження є процеси організації логістичної діяльності торговельного підприємства ТОВ «Оіл Південь».

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та прикладних положень щодо логістичної діяльності ТОВ «Оіл Південь».

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети у дослідженні використовувалися різноманітні методи, як загальнонаукові, так і спеціалізовані. Зокрема, використовувався структурний метод для побудови логічної структури роботи. Для постановки проблеми та дослідження об'єкта використовувався порівняльний аналіз емпіричних даних. Абстрактно-логічне узагальнення використовувалось для обґрунтування конкретних понять логістики та логістичних систем. Застосування евристичного підходу дозволило оцінити та проаналізувати логістичні процеси підприємств. Графічне зображення було використане для візуалізації аналітичних даних.

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою дослідження виступили підручники, наукові посібники, монографії, статті вітчизняних і закордонних науковців; аналітичні матеріали дослідницьких агенцій; офіційні статистичні дані Статистичної служби України, Міністерства фінансів; бухгалтерська звітність підприємства.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що запропоновані в роботі шляхи удосконалення логістичної діяльності господарюючого суб'єкта можуть бути використані в його діяльності.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, 3 розділів, висновків, списку використаних джерел. Зміст роботи представлений на 89 сторінках комп'ютерного тексту. Кваліфікаційна робота містить 22 таблиці, 13 рисунків. Бібліографічний список нараховує 45 літературних джерел, що викладені на 4 сторінках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Теоретичні засади логістичної діяльності торговельного підприємства»** охарактеризовано сутність та завдання логістичної діяльності підприємства торгівлі, досліджено зміст системи логістики торговельного підприємства та її особливості, вивчено методичні аспекти до оцінки ефективності логістичної системи діяльності підприємства; проаналізовано роль транспортної логістики та взаємодію структурних елементів логістичних процесів.

У другому розділі **«Аналіз логістичної діяльності ТОВ «Оіл Південь»»** виділено загальну характеристику ТОВ «Оіл Південь», оцінено зовнішнє та внутрішнє середовище діяльності підприємства за допомогою проведення SWOT-аналізу і STER-аналізу, проаналізовано організацію логістики; вивчено показники асортименту продукції, порівняно основні показники діяльності досліджуваного підприємства із конкурентами; розраховані фінансові результати функціонування господарюючого суб'єкта, здійснені прогнози витрат на збут продукції, досліджені показники рентабельності та ліквідності; визначено основні проблеми логістичної системи ТОВ «Оіл Південь».

У третьому розділі **«Напрямки удосконалення системи організації логістики ТОВ «Оіл Південь»»** були запропоновані рекомендації підприємству для поліпшення його логістичної діяльності: виділені шляхи підвищення ефективності організації управління транзитними поставками підприємства за допомогою впровадження TMS-системи; також запропоновано удосконалення логістичних процесів шляхом автоматизації складу на підприємстві за допомогою впровадження WMS-системи.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. 1. Під логістикою варто розуміти науку про управління матеріальними потоками при їх русі від первинного джерела до кінцевого споживача з мінімальними витратами, які пов'язані з товарорухом і потоком інформації, що відноситься до нього. Основні завдання логістики включають обслуговування клієнтів, оптимізацію логістичних процесів, зниження витрат і підвищення ефективності постачального ланцюжка.

2. 2. Логістична система підприємства – комплекс елементів, процесів і дій, що організовано і керує потоками матеріальних, інформаційних і фінансових ресурсів. Вона характеризується організованістю, структурованістю, складністю, цілісністю, взаємозв'язком елементів. Логістичні системи можуть бути макро- та мікрологістичними, прямими, ешелонованими або гнучкими. Вони виконують такі функції: забезпечення постачання, управління ланцюжками постачань, управління запасами та складом, транспортування, інформаційне управління.

3. Ефективна логістична діяльність є важливою для конкурентоспроможності підприємства. Оцінка ефективності дозволяє виявити можливості для поліпшення логістичних процесів, що призводить до зниження витрат, підвищення якості обслуговування та задоволення потреб клієнтів. Вона стає необхідним інструментом для підвищення ефективності управління різними аспектами логістики, включаючи матеріальні, інформаційні, фінансові та інші процеси, та сприяє зміцненню конкурентоспроможності компанії. Ця оцінка може враховувати різні аспекти та напрямки діяльності компанії.

4. 4. Дослідження теоретичних положень дипломної роботи було проведено на основі підприємства ТОВ «Оіл Південь» (мережа АЗС «Катрал»). ТОВ «Оіл Південь» пропонує широкий асортимент товарів, включаючи насоси, резервуари для палива, фільтри для очищення пального, змащувальне обладнання, ручні насоси, моторні оливи та мастильні матеріали, а також різні типи палива. Основними продуктами компанії є дизельне пальне, газ та бензин. Всі продукти мають сертифікати якості. Розповсюдження товарів здійснюється через мережу АЗС, що складається з 9 пунктів обслуговування – 8 в м. Одеса і 1 на трасі Одеса-Київ. Ціни на паливо відповідають середньому рівню, а для постійних клієнтів доступні знижкові програми. Комунікація відбувається за допомогою веб-сайту компанії.

5. Незважаючи на негативний вплив соціально-економічних та політичних факторів в Україні, ТОВ «Оіл Південь» значно збільшило свої головні показники діяльності. Чистий дохід від реалізації зріс більш ніж на 62,7%, а собівартість продукції збільшилася на 62,2%, що призвело до зростання чистого прибутку на 21,7%. Розмір інших доходів зменшився на 93,5%, а адміністративні витрати зросли на 64,7% через збільшення чисельності працівників. Аналіз рентабельності показує успішність ТОВ «Оіл Південь» як АЗС в Одеській області. Компанія має стійкі позиції на ринку роздрібної торгівлі паливом завдяки сучасним технологіям, кваліфікованим фахівцям та інноваційним ідеям. Діяльність підприємства є стабільною та прибутковою.

6. Логістична система Товариства складається з основних ланок, які забезпечують постачання та реалізацію товарів. Цей ланцюг включає послідовні та

паралельні операції доставки пального та супутніх товарів всередині ТОВ «Оіл Південь». Функції органів постачання ТОВ «Оіл Південь» у торговельній діяльності поділяються на планування (прогнозування потреб, управління запасами, планування постачання палива), організацію (отримання та доставка ресурсів, укладання господарських договорів, організація складського господарства) та контроль і координацію (контроль виконання договірних зобов'язань, аналіз ефективності, висування претензій).

7. На ТОВ «Оіл-Південь» виявлено проблеми в логістичній системі, які можна вирішити за допомогою TMS-системи (системи управління транспортними процесами). TMS-система автоматизує логістичні процеси, забезпечуючи ефективні та швидкі перевезення, планування маршрутів, контроль бюджету та розрахунок ефективності перевізників. Впровадження TMS-системи дозволить ТОВ «Оіл-Південь» скоротити час планування, оптимізувати маршрути та знизити витрати до 30 %. Це сприятиме підвищенню фокусу на клієнтах та контролю над автопарком.

8. При впровадженні TMS-системи на підприємстві ТОВ "Оіл-Південь" були розраховані два сценарії – оптимістичний і песимістичний. За оптимістичного сценарію очікується збільшення виручки на 3,4% (25545,2 тис. грн), звільнення частини автомобільного парку (10,0% зменшення основного фонду) та деяких співробітників (9 осіб), а також зниження фонду оплати праці на 8,0%. Рентабельність продажу також підвищиться на 1,2 відсоткових пункти. У песимістичному сценарії, незважаючи на поганий розвиток економічної ситуації, виручка від реалізації збільшиться на 0,34% (2554,5 тис. грн), але підприємство не зможе звільнити частину основних фондів або зменшити кількість співробітників. Проте, навіть у цьому сценарії витрати на TMS-систему вважаються виправданими. Отже, незалежно від сценарію розвитку, впровадження TMS-системи для ТОВ «Оіл-Південь» має потенціал позитивно вплинути на показники ефективності підприємства.

9. Для забезпечення прибутковості складу ТОВ «Оіл-Південь» необхідно ураховувати всі фактори, що впливають на систему складування, чітко визначити його функції та забезпечити ефективну обробку вантажів. Перед оптимізацією рекомендується провести детальний аналіз доцільності впровадження рішень. Один зі світових прикладів, який демонструє успішну практику, – впровадження сучасної системи управління складом (Warehouse Management System, WMS). Вартість впровадження такої системи для Товариства становитиме приблизно 1,2 млн грн, з урахуванням кількості персоналу, задіяного у процесі.